Scheuchzeria palustris – blatnice bahenní

Typický boreo-montánní druh, rozšířený v temperátním a chladném pásmu celé severní polokoule. V Evropě zasahuje ze Skandinávie na jih po Pyreneje, úpatí Alp, Balkánský poloostrov a Karpaty. Ve střední Evropě je v současné době blatnice vzácná, vázaná povětšinou na horské oblasti. Na Šumavě je významným a typickým druhem vrchovišť centrální Šumavy, kde je centrum jejího zdejšího rozšíření. Největší počet lokalit leží v oblasti velkých slatí mezi Kvildou, Modravou a Javořím vrchem: byla zjištěna v širším okolí Javoří slatě, na Javořím vrchu, na Tříjezerní, Rokytecké (Weitfelerské), Šárecké, Přední Mlynářské a Cikánské slati, na Gayrücku, na Roklanské slati, na dně bývalé Roklanské nádrže, na Novohuťské slati, v blízkosti Vrchové slatě, na Kruhové, Blatenské (Šumenské), Březové slati, na slatích v Luzenském údolí (zejména na Hraniční slati), dále na Tetřevské a Černohorské slati. Starší údaje pochází i z Mezilesní slatě a Chalupské slatě. Směrem k jihu jsou výskyty omezeny na Žďáreckou slať, malou slať u říčky Časté východně od Žďárecké hory a Stráženskou slať (Splavské rašeliniště), odkud pochází první údaj ze Šumavy z roku 1881 (Čelakovský 1882b). Z kotliny horní Vltavy pocházejí historické údaje i z Mrtvého luhu, kde nebyla v posledních letech ověřena, několik lokalit v Hornovltavské kotlině bylo zatopeno při výstavbě vodního díla Lipno. Druh však dosud roste u Kyselova, kde byl celkově zaznamenán na třech blízkých lokalitách. Směrem k severozápadu okraji byl do nedávna nejzašší známou lokalitou Stará Jímka u Prášil. Avšak v roce 2020 byla nalezena malá populace blatnice až v oblasti Zadních Šmauzů (Koutecký in Štech et al. 2022).

Na bavorské straně roste na plovoucích ostrůvcích Velkého i Malého Javorského jezera, v zazemněné části Roklanského jezera a na několika slatích přiléhajících k Modravským slatím (ZwieselterFilz, Latschenfilz, Grosserfilz bei Spitzberg). Na rakouské straně byl v minulosti zaznamenán na vrchovišti Auerl v masivu Plöckenstein (Duzendorfer 1992).

Stanovištěm blatnice bahenní jsou vrchovištní šlenky, mnohem vzácněji jezírka v přechodových rašeliništích.

Populace v oblasti Šumavských plání jsou zatím stabilní. Ohrožení na některých lokalitách spočívá v extrémních klimatických výkyvech, pokračujím odvodnění a vysychání lokalit a následných sukcesních změnách.

Scheuchzeria palustris – Sumpf-Blumenbinse

Typický boreo-montánní druh, rozšířený v temperátním a chladném pásmu celé severní polokoule. V Evropě zasahuje ze Skandinávie na jih po Pyreneje, úpatí Alp, Balkánský poloostrov a Karpaty. Ve střední Evropě je v současné době blatnice vzácná, vázaná povětšinou na horské oblasti. Na Šumavě je významným a typickým druhem vrchovišť centrální Šumavy, kde je centrum jejího zdejšího rozšíření. Největší počet lokalit leží v oblasti velkých slatí mezi Kvildou, Modravou a Javořím vrchem: byla zjištěna v širším okolí Javoří slatě, na Javořím vrchu, na Tříjezerní, Rokytecké (Weitfelerské), Šárecké, Přední Mlynářské a Cikánské slati, na Gayrücku, na Roklanské slati, na dně bývalé Roklanské nádrže, na Novohuťské slati, v blízkosti Vrchové slatě, na Kruhové, Blatenské (Šumenské), Březové slati, na slatích v Luzenském údolí (zejména na Hraniční slati), dále na Tetřevské a Černohorské slati. Starší údaje pochází i z Mezilesní slatě a Chalupské slatě. Směrem k jihu jsou výskyty omezeny na Žďáreckou slať, malou slať u říčky Časté východně od Žďárecké hory a Stráženskou slať (Splavské rašeliniště), odkud pochází první údaj ze Šumavy z roku 1881 (Čelakovský 1882b). Z kotliny horní Vltavy pocházejí historické údaje i z Mrtvého luhu, kde nebyla v posledních letech ověřena, několik lokalit v Hornovltavské kotlině bylo zatopeno při výstavbě vodního díla Lipno. Druh však dosud roste u Kyselova, kde byl celkově zaznamenán na třech blízkých lokalitách. Směrem k severozápadu okraji byl do nedávna nejzašší známou lokalitou Stará Jímka u Prášil. Avšak v roce 2020 byla nalezena malá populace blatnice až v oblasti Zadních Šmauzů (Koutecký in Štech et al. 2022).

Na bavorské straně roste na plovoucích ostrůvcích Velkého i Malého Javorského jezera, v zazemněné části Roklanského jezera a na několika slatích přiléhajících k Modravským slatím (ZwieselterFilz, Latschenfilz, Grosserfilz bei Spitzberg). Na rakouské straně byl v minulosti zaznamenán na vrchovišti Auerl v masivu Plöckenstein (Duzendorfer 1992).

Stanovištěm blatnice bahenní jsou vrchovištní šlenky, mnohem vzácněji jezírka v přechodových rašeliništích.

Populace v oblasti Šumavských plání jsou zatím stabilní. Ohrožení na některých lokalitách spočívá v extrémních klimatických výkyvech, pokračujím odvodnění a vysychání lokalit a následných sukcesních změnách.

Červený seznam Šumavy/Rote Liste des Böhmerwaldes

VU (Vulnerable/Zranitelné/Gefährdet) [D2]

Europäische Union
Evropská unie
Europäischer Fonds für regionale Entwicklung
Evropský fond pro regionální rozvoj

Ziel ETZ | Cíl EÚS
Freistaat Bayern – Tschechische Republik
Česká republika – Svobodný stát Bavorsko
2014 – 2020 (INTERREG V)

FLORA DES BÖHMERWALDES
KVĚTENA ŠUMAVY

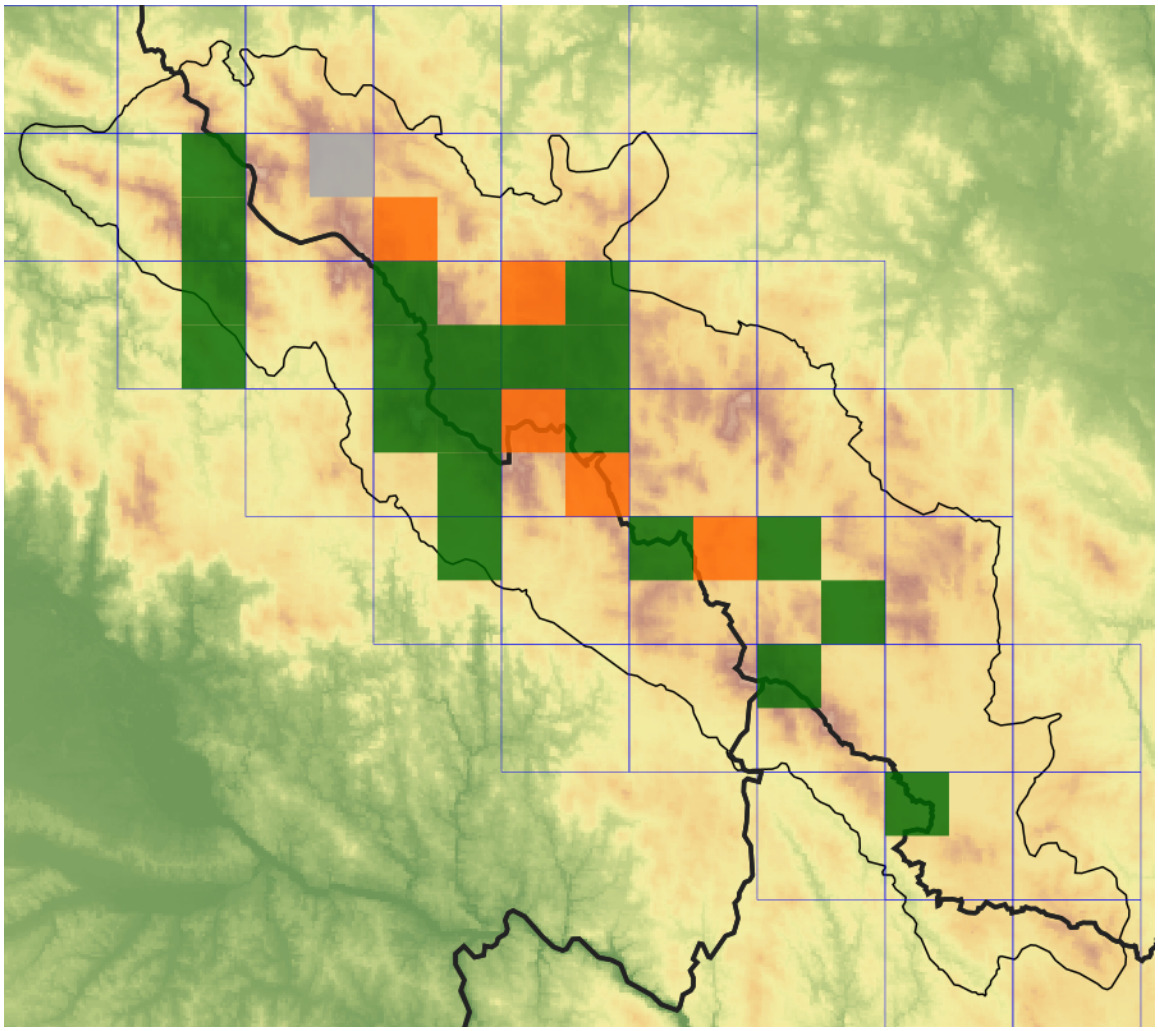
Literatura/Literatur

Europäische Union
Evropská unie
Europäischer Fonds für regionale Entwicklung
Evropský fond pro regionální rozvoj

Ziel ETZ | Cíl EÚS
Freistaat Bayern – Tschechische Republik
Česká republika – Svobodný stát Bavorsko
2014 – 2020 (INTERREG V)

FLORA DES BÖHMERWALDES
KVĚTENA ŠUMAVY

Mapa rozšíření/Erweiterungskarte

Legenda

- ověřené záznamy
- neověřené záznamy
- nejisté záznamy

Legende

- Verifizierte Angaben
- Noch nicht verifizierte Angaben
- Unsichere Angaben

© Květena Šumavy/Flora des Böhmerwaldes 29/10/2026

Data o rozšíření rostlin pochází z Databáze české flóry a vegetace (Pladias), bavorské národní databáze (AFvB) a nově získaných dat v projektu Květena Šumavy. Data jsou zobrazována v síťové mapě založené na kvadrantech středoevropské mapovací sítě 5 × 3 zeměpisné minuty (ca. 5,5 × 5,9 km).

Die Verbreitungsdaten der Pflanzen stammen aus der Datenbank der Tschechischen Flora und Vegetation (Pladias), der Datenbank zur Flora von Bayern (AFvB) und neu erfassten Daten aus dem Projekt Flora des Böhmerwaldes. Angaben zur Verbreitung werden basierend auf dem Kartenraster für Mitteleuropa angegeben, abgeleitet von Quadranten mit 5 × 3 Bogenminuten (ca. 5,5 × 5,9 km).

Europäische Union
Evropská unie
Europäischer Fonds für regionale Entwicklung
Evropský fond pro regionální rozvoj

Ziel ETZ | Cíl EÚS
Freistaat Bayern – Tschechische Republik
Česká republika – Svobodný stát Bavorsko
2014 – 2020 (INTERREG V)

FLORA DES BÖHMERWALDES
KVĚTENA ŠUMAVY

Fotografie/Fotos

***Scheuchzeria palustris* – Petr Koutecký – Rokytecká slať.**

Europäische Union
Evropská unie
Europäischer Fonds für regionale Entwicklung
Evropský fond pro regionální rozvoj

Ziel ETZ | Cíl EÚS
Freistaat Bayern – Tschechische Republik
Česká republika – Svobodný stát Bavorsko
2014 – 2020 (INTERREG V)

FLORA DES BÖHMERWALDES
KVĚTENA ŠUMAVY

***Scheuchzeria palustris* – Petr Koutecký – Šárecká slať.**

Europäische Union
Evropská unie
Europäischer Fonds für regionale Entwicklung
Evropský fond pro regionální rozvoj

Ziel ETZ | Cíl EÚS
Freistaat Bayern – Tschechische Republik
Česká republika – Svobodný stát Bavorsko
2014 – 2020 (INTERREG V)

FLORA DES BÖHMERWALDES
KVĚTENA ŠUMAVY

***Scheuchzeria palustris* – Petr Koutecký – Rokytecká slať.**

Europäische Union
Evropská unie
Europäischer Fonds für regionale Entwicklung
Evropský fond pro regionální rozvoj

Ziel ETZ | Cíl EÚS
Freistaat Bayern – Tschechische Republik
Česká republika – Svobodný stát Bavorsko
2014 – 2020 (INTERREG V)

KVĚTENA ŠUMAVY
FLORA DES BÖHMERWALDES

***Scheuchzeria palustris* – Pavla Čížková – Blatný vrch.**

Europäische Union
Evropská unie
Europäischer Fonds für regionale Entwicklung
Evropský fond pro regionální rozvoj
Ziel ETZ | Cíl EÚS
Freistaat Bayern – Tschechische Republik
Česká republika – Svobodný stát Bavorsko
2014 – 2020 (INTERREG V)
FLORA DES BÖHMERWALDES
KVĚTENA ŠUMAVY

***Scheuchzeria palustris* – Milan Štech – Kyselov.**

Europäische Union
Evropská unie
Europäischer Fonds für regionale Entwicklung
Evropský fond pro regionální rozvoj

Ziel ETZ | Cíl EÚS
Freistaat Bayern – Tschechische Republik
Česká republika – Svobodný stát Bavorsko
2014 – 2020 (INTERREG V)

FLORA DES BÖHMERWALDES
KVĚTENA ŠUMAVY